

Nikodém ukazuje, že je možné vyjsť z temnoty a nasledovať Krista

Tlačová kancelária Svätej stolice zverejnila text katechézy pápeža Františka pripravenej na 19. marca, slávnosť svätého Jozefa.

19.03.2025

Evanjelium podľa Jána (3,1–3):

„Medzi farizejmi bol človek, menom Nikodém, popredný muž u Židov. On

*prišiel v noci k Ježišovi a povedal mu:
„Rabbi, vieme, že si prišiel od Boha
ako učiteľ, lebo nik nemôže robiť také
znamenia, aké ty robíš, ak nie je s ním
Boh.“ Ježiš mu odpovedal: „Veru, veru,
hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí
zhora, nemôže uzrieť Božie
kráľovstvo.“*

Nikodém. „Musíte sa znova narodiť“ (porov. Jn 3,7b)

Drahí bratia a sestry, dobré ráno!

Touto katechézou začíname uvažovať o niektorých stretnutiach, o ktorých sa rozpráva v evanjeliách, aby sme pochopili spôsob, akým Ježiš daruje nádej. Skutočne existujú stretnutia, ktoré osvecujú život a prinášajú nádej. Môže sa napríklad stať, že nám niekto pomôže pozrieť sa na ťažkosti alebo problémy, ktoré prežívame, z inej perspektívy. Alebo

sa môže stať, že nám niekto jednoducho venuje slovo, vďaka ktorému sa nebudeme cítiť sami v bolesti, ktorou prechádzame. Niekedy môže dôjsť aj k tichým stretnutiam, pri ktorých sa nič nehovorí, a predsa nám tieto chvíle pomáhajú znovu kráčať vpred.

Prvým stretnutím, pri ktorom by som sa chcel pozastaviť, je stretnutie Ježiša s Nikodémom, o ktorom sa rozpráva v Tretej kapitole Jánovho evanjelia. Začnem touto epizódou, pretože Nikodém je človek, ktorého príbeh ukazuje, že je možné vyjsť z temnoty a nájsť odvahu nasledovať Krista.

Nikodém ide za Ježišom v noci: nezvyčajný čas na stretnutie. V Jánovom jazyku majú časové odkazy často symbolickú hodnotu: tu pravdepodobne noc reprezentuje noc v Nikodémovi srdci. Je to človek, ktorý sa nachádza v tme

pochybností, v tej temnote, ktorú zažívame, keď už viac nerozumieme tomu, čo sa deje v našom živote, a nevidíme jasne cestu vpred.

Ak si v tme, je samozrejmé, že hľadáš svetlo. A Ján na začiatku svojho evanjelia píše takto: „Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet.“ (1, 9). Nikodém teda hľadá Ježiša, pretože vycítil, že on môže osvietiť temnotu jeho srdca.

Evanjelium nám však hovorí, že Nikodém hneď nepochopil, čo mu Ježiš hovorí. A tak vidíme, že v tomto dialógu je veľa nedorozumení a tiež veľa irónie, ktorá je pre evanjelistu Jána charakteristická. Nikodém nerozumie tomu, čo mu Ježiš hovorí, pretože naďalej uvažuje svojou vlastnou logikou a vlastnými kategóriami. Je to človek s vyhranenou osobnosťou, má verejnú úlohu, je jedným zo židovských autorít. Avšak účty už mu

pravdepodobne nesedia. Nikodém cíti, že v jeho živote už niečo nefunguje. Cíti potrebu zmeny, ale nevie, kde začať.

To sa v určitom okamihu života stane každému z nás. Ak neprijmeme zmenu, ak sa uzavrieme do našej strnulosti, zvykov alebo našich spôsobov myslenia, riskujeme, že zomrieme. Život spočíva v schopnosti zmeniť sa, aby sme našli nový spôsob ako milovať. V skutočnosti Ježiš hovorí Nikodémovi o *novom narodení* sa, ktoré je nielen možné, ale v určitých momentoch našej cesty dokonca nevyhnutné.

Pravdupovediac, výraz použitý v texte je vlastne už sám osebe ambivalentný, pretože anōthen (ἄνωθεν) možno preložiť buď „zhora“, alebo „znova“. Nikodém krok za krokom pochopí, že tieto dva významy idú pospolu: ak dovolíme Duchu Svätému, aby v nás vzbudil nový život, narodíme sa znova.

Znovu objavíme ten život, ktorý v nás možno vyhasínal.

Rozhodol som sa začať Nikodémom aj preto, že je to človek, ktorý svojím vlastným životom ukazuje, že táto zmena je možná. Nikodémovi sa to podarí: nakoniec bude medzi tými, ktorí pôjdu k Pilátovi žiadať Ježišovo telo (porov. Jn 19, 39)! Nikodém konečne *vyšiel na svetlo*, je znovuzrodený a už nemusí zotrvať v noci.

Zmeny nás niekedy desia. Na jednej strane nás priťahujú, niekedy po nich túžime, ale na druhej strane by sme najradšej zostali v našej zóne pohodlia. Preto nás Duch povzbudzuje, aby sme týmto strachom čelili. Ježiš pripomína Nikodémovi – ktorý je izraelským učiteľom –, že aj Izraeliti mali strach, keď kráčali po púšti. A upli sa na svoje obavy tak veľmi, že v istom momente tieto obavy nadobudli

podobu jedovatých hadov (porov. Nm 21, 4 - 9). Aby sa oslobodili, museli sa pozrieť na medeného hada, ktorého Mojžiš umiestnil na žrd, to znamená, že museli pozdvihnúť svoj zrak a postaviť sa pred predmet, ktorý predstavoval ich strachy. Jedine keď sa pozrieme do tváre tomu, čo nás desí, sa môže začať naše oslobodenie.

Nikodém, rovnako ako my všetci, bude môcť hľadiť na Ukrižovaného, na toho, ktorý porazil smrť, koreň všetkých našich strachov. Aj my pozdvihnime svoj pohľad na toho, ktorého prebodli, dovoľme Ježišovi, aby nás stretol. V ňom nájdeme nádej, aby sme mohli čeliť zmenám v našom živote a znovu sa narodiť.

*Preklad Slovenská redakcia
Vatikánskeho rozhlasu – Vatican
News, Zuzana Klimanová*

*Prevzaté z: [https://
www.vaticannews.va/sk/...](https://www.vaticannews.va/sk/...)*

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/nikodem-
ukazuje-ze-je-mozne-vyjst-z-temnoty-a-
nasledovat-krista/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/nikodem-ukazuje-ze-je-mozne-vyjst-z-temnoty-a-nasledovat-krista/) (11.08.2025)